

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 16ης Μαρτίου 2000 *

Στην υπόθεση C-329/97,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Sezgin Ergat

και

Stadt Ulm,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, της απόφασης 1/80, της 19ης Σεπτεμβρίου 1980, σχετικά με την προώθηση της συνδέσεως, την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο Συνδέσεως που συστάθηκε με τη Συμφωνία Συνδέσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Τουρκίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen (εισηγητή), πρόεδρο του δεύτερου τμήματος και προεδρεύοντα του έκτου, P. J. G. Karpeyn και G. Hirsch, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Röder, Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την K. Rispal-Bellanger, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και την A. de Bourgoing, chargé de mission στην ίδια διεύθυνση,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Sack, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Γερμανικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον W.-D. Plessing, Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, της Γαλλικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από την A. de Bourgoing, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον J. Sack, κατά τη συνεδρίαση της 22ας Απριλίου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Ιουνίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 15ης Ιουλίου 1997, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Σεπτεμβρίου 1997, το Bundesverwaltungsgericht υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), ένα προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80 του Συμβουλίου Συνδέσεως, της 19ης Σεπτεμβρίου 1980, σχετικά με την προώθηση της συνδέσεως (στο εξής: απόφαση 1/80). Το Συμβούλιο Συνδέσεως συστάθηκε με τη Συμφωνία Συνδέσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Τουρκίας, η οποία υπογράφηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 1963 στην Άγκυρα από τη Δημοκρατία της Τουρκίας, αφενός, και από τα κράτη μέλη της ΕΟΚ και την Κοινότητα, αφετέρου, και η οποία συνήφθη, εγκρίθηκε και επικυρώθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας με την απόφαση 64/732/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 1963 (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/001, σ. 48).
- 2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του S. Ergat, Τούρκου υπηκόου γεννηθέντος το 1967, και του Stadt Ulm (Δήμου του Ουλμ) σχετικά με την άρνηση παρατάσεως της ισχύος της άδειας διαμονής του S. Ergat στη Γερμανία.

Η απόφαση 1/80

- 3 Τα άρθρα 6, 7 και 14 της αποφάσεως 1/80 ανήκουν στο κεφάλαιο II, που επιγράφεται «Κοινωνικές διατάξεις», και συγκεκριμένα στο τμήμα 1, που αφορά τα «Ζητήματα σχετικά με την απασχόληση και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων».
- 4 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, έχει ως εξής:

«Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 περί ελεύθερης προσβάσεως των μελών της οικογενείας του στην απασχόληση, ο Τούρκος εργαζόμενος που είναι ενταγμένος στη νόμιμη αγορά εργασίας κράτους μέλους,

- εφόσον έχει απασχοληθεί νομίμως επί ένα έτος στο κράτος αυτό, δικαιούται ανανεώσεως της ισχύουσας αδείας εργασίας του στον ίδιο εργοδότη, αν εξακολουθεί να κατέχει θέση εργασίας·
- εφόσον έχει απασχοληθεί νομίμως επί τρία έτη και υπό την επιφύλαξη της αποδοτέας στους εργαζομένους των κρατών μελών της Κοινότητας προτεραιότητας, δικαιούται στο κράτος μέλος αυτό να αποδεχθεί, κατ' επιλογή του, άλλη προσφορά εργασίας, στο ίδιο επάγγελμα, που του γίνεται υπό συνθήκες συνθήκες από άλλο εργοδότη και έχει καταγραφεί από τις υπηρεσίες απασχολήσεως του οικείου κράτους μέλους·
- εφόσον έχει απασχοληθεί νομίμως επί τέσσερα έτη, έχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έμμοστη δραστηριότητα της επιλογής του εντός αυτού του κράτους μέλους.»

5 Το άρθρο 7 της αποφάσεως 1/80 ορίζει τα εξής:

«Τα μέλη της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας κράτους μέλους, στα οποία έχει επιτραπεί να ζήσουν μαζί του,

— εφόσον διαμένουν νομίμως στο κράτος αυτό επί τρία τουλάχιστον έτη και υπό την επιφύλαξη της αποδοτέας στους εργαζομένους των κρατών μελών της Κοινότητας προτεραιότητας, δικαιούνται να αποδεχθούν οποιαδήποτε προσφορά εργασίας·

— εφόσον διαμένουν νομίμως στο κράτος αυτό επί πέντε τουλάχιστον έτη, έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έμμοσθη δραστηριότητα.

Τα τέκνα Τούρκων εργαζομένων που έχουν ολοκληρώσει την επαγγελματική τους κατάρτιση εντός της χώρας υποδοχής μπορούν, ανεξαρτήτως της διάρκειας διαμονής τους στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, να αποδεχθούν οποιαδήποτε προσφορά εργασίας εντός αυτού, υπό τον όρο ότι ο ένας από τους γονείς έχει ασκήσει νόμιμη εργασία επί τρία τουλάχιστον έτη εντός του εν λόγω κράτους μέλους.»

6 Το άρθρο 14, παράγραφος 1, ορίζει:

«Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των περιορισμών που δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας.»

Η υπόθεση της κύριας δίκης

- 7 Από τον φάκελο της υποθέσεως της κύριας δίκης προκύπτει ότι τον Οκτώβριο του 1975 δόθηκε στον S. Ergat η άδεια να έλθει στη Γερμανία, για να ζήσει με τους γονείς του, οι οποίοι εργάζονταν ήδη στη χώρα αυτή ως μισθωτοί.
- 8 Από το 1983 ο S. Ergat κατείχε εντός του κράτους μέλους αυτού άδεια εργασίας περιορισμένης διάρκειας και εργάστηκε, με ορισμένα διαλείμματα, σε διάφορους εργοδότες. Στις 19 Δεκεμβρίου 1989 του χορηγήθηκε άδεια εργασίας αορίστου χρόνου.
- 9 Κατά το εθνικό δίκαιο που ίσχυε κατά την είσοδό του στη Γερμανία, ο S. Ergat δεν ήταν υποχρεωμένος να έχει άδεια διαμονής.
- 10 Το 1983 του χορηγήθηκε, κατόπιν αιτήσεώς του, άδεια διαμονής για ένα έτος. Η ισχύς της άδειας αυτής παρατάθηκε τέσσερις φορές, την πρώτη φορά για ένα έτος και στη συνέχεια για δύο έτη κάθε φορά.
- 11 Δεν αμφισβητείται ότι οι αρμόδιες αρχές ενέκριναν τις τρεις τελευταίες παρατάσεις παρά το γεγονός ότι ο S. Ergat είχε υποβάλει την αίτησή του μετά τη λήξη της ισχύος της άδειας διαμονής του και ότι η καθυστέρηση αυτή έβαινε αυξάνουσα με την πάροδο των ετών, αφού ανερχόταν αρχικά σε εννέα, στη συνέχεια σε δεκαπέντε και, στο τέλος, σε είκοσι ημέρες.
- 12 Η ισχύς της τελευταίας άδειας διαμονής του ενδιαφερόμενου έληξε στις 28 Ιουνίου 1991.

- 13 Ο S. Ergat ζήτησε νέα παράταση της ισχύος της άδειας διαμονής του, με έντυπο αιτήσεως που υπέγραψε στις 10 Ιουνίου 1991, το οποίο όμως περιήλθε στην αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών μόλις στις 24 Ιουλίου 1991, δηλαδή 26 ημέρες μετά τη λήξη της ισχύος της τελευταίας άδειας διαμονής του.
- 14 Με απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 1992 η εν λόγω υπηρεσία απέρριψε την αίτηση ως εκπρόθεσμη και, κρίνοντας ότι η διαμονή του S. Ergat δεν ήταν πλέον, μετά τη λήξη της ισχύος της άδειάς του, νόμιμη, υποχρέωσε τον ενδιαφερόμενο να αναχωρήσει από τη Γερμανία υπό την απειλή απελάσεώς του.
- 15 Η διοικητική προσφυγή που υπέβαλε ο ενδιαφερόμενος κατά της ανωτέρω αποφάσεως απορρίφθηκε στις 4 Μαΐου 1992.
- 16 Κατόπιν αυτών ο S. Ergat, ο οποίος επέστρεψε στην Τουρκία τον Αύγουστο του 1992 και δεν επανήλθε πριν από το φθινόπωρο του 1993 στη Γερμανία, κράτος μέλος εντός του οποίου εργάζεται εκ νέου από τον Ιούνιο του 1994, άσκησε ένδικη προσφυγή κατά των απορριπτικών αποφάσεων της 22ας Ιανουαρίου και της 4ης Μαΐου 1992.
- 17 Η προσφυγή αυτή έγινε δεκτή πρωτοδίκως, αλλά απορρίφθηκε κατ' έφεση.
- 18 Κατόπιν αυτού, ο S. Ergat, θεωρώντας ότι το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80 του επιτρέπει να αξιώσει την παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής, άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht.
- 19 Το ανωτέρω δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο S. Ergat δεν μπορεί να αξιώσει, κατά το γερμανικό δίκαιο, την παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής. Το Bundesverwaltungsgericht διερωτήθηκε εντούτοις αν το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80 παρέχει στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα διαμονής.

- 20 Συναφώς δεν είναι πάντως σαφές, κατά το εθνικό δικαστήριο, κατά πόσον η έννοια της νόμιμης διαμονής, στην οποία αναφέρεται η διάταξη αυτή, σημαίνει ότι το μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου πρέπει επίσης να κατέχει άδεια διαμονής που να ισχύει εντός του κράτους μέλους υποδοχής κατά την ημερομηνία που είναι κρίσιμη για την εξέταση της αιτήσεως παρατάσεως της ισχύος της άδειας αυτής, εφόσον ο ενδιαφερόμενος ήταν κάτοχος, λίγες εβδομάδες πριν από την ημερομηνία αυτή, ισχύουσας άδειας διαμονής και μπορούσε, πριν από τη λήξη της ισχύος της άδειας αυτής, να επικαλεστεί τα δικαιώματα που παρέχει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80.

Το προδικαστικό ερώτημα

- 21 Το Bundesverwaltungsgericht, κρίνοντας ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, για την επίλυση της διαφοράς είναι αναγκαία η ερμηνεία της προαναφερθείσας διατάξεως της αποφάσεως 1/80, ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

« Πληροί ο Τούρκος υπήκοος, ο οποίος μετανάστευσε σε κράτος μέλος ως μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας του κράτους αυτού, χωρίς το ισχύον εθνικό δικαίωμα περί αλλοδαπών να του επιβάλλει για τη μετανάστευση την κατοχή άδειας διαμονής, και ο οποίος στη συνέχεια κατείχε, με ορισμένες διακοπές, άδειες διαμονής, αλλά υπέβαλε την αίτηση παρατάσεως της ισχύος της τελευταίας άδειάς του διαμονής 26 ημέρες μετά τη λήξη της, τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Τουρκίας, σχετικά με την προώθηση της συνδέσεως, ώστε να θεωρηθεί ότι “διαμένει νομίμως στο κράτος αυτό επί τρία τουλάχιστον έτη” (πρώτη περίπτωση) ή ότι “διαμένει νομίμως στο κράτος αυτό επί πέντε τουλάχιστον έτη” (δεύτερη περίπτωση) στην περίπτωση κατά την οποία οι εθνικές αρχές αρνούνται την παράταση της ισχύος της άδειας διαμονής;»

- 22 Επιβάλλεται εκ προοιμίου να τονιστεί ότι το ερώτημα αυτό αφορά την περίπτωση Τούρκου υπηκόου στον οποίο επιτράπηκε να εισέλθει στο έδαφος κράτους μέλους, όπου βρισκονταν ήδη οι γονείς του, Τούρκοι μετανάστες ενταγμένοι στη νόμιμη

- αγορά εργασίας του κράτους μέλους αυτού, προκειμένου να συμβιώσει με αυτούς, και ο οποίος ζητεί την παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής επικαλούμενος το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο ενδιαφερόμενος, μολοντί εργάστηκε νόμιμα για διάφορα χρονικά διαστήματα εντός του οικείου κράτους μέλους, δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 6 της αποφάσεως 1/80, το οποίο παρέχει στους Τούρκους διακινούμενους εργαζομένους, σε συνάρτηση με τη διάρκεια και τους τρόπους παροχής μισθωτής εργασίας εντός του κράτους μέλους υποδοχής, δικαιώματα ως προς την απασχόληση που σταδιακά καθίστανται ευρύτερα. Συγκεκριμένα, ο S. Ergat δεν πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη αυτή, διότι κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως παρατάσεως της άδειάς του διαμονής, της οποίας η ισχύς είχε λήξει τον Ιούνιο του 1991, δεν απασχολούνταν νομίμως και αδιαλείπτως στον ίδιο εργοδότη από ένα τουλάχιστον έτος.
- 24 Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι ο ενδιαφερόμενος έχει διαπράξει στη Γερμανία διάφορα ποινικά αδικήματα, για τα οποία έχει καταδικαστεί σε χρηματικές ποινές.
- 25 Εντούτοις, το Bundesverwaltungsgericht έκρινε στο σημείο αυτό ότι η άρνηση παρατάσεως της ισχύος της άδειας διαμονής του S. Ergat δεν δικαιολογείται από την άποψη του άρθρου 14, παράγραφος 1, της αποφάσεως 1/80. Συγκεκριμένα, η επίκληση της έννοιας της δημοσίας τάξεως, όπως χρησιμοποιείται στην εν λόγω διάταξη, δεν επιτρέπεται, όπως ακριβώς συμβαίνει και για τους υπηκόους των κρατών μελών, παρά μόνον αν η παρουσία του ενδιαφερομένου εντός του εδάφους του κράτους μέλους υποδοχής συνιστά πραγματική και αρκούντως σοβαρή απειλή, θίγουσα θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας. Τα εγκλήματα όμως που έχει τελέσει ο S. Ergat δεν είναι ιδιαίτερα σοβαρά και, στις περισσότερες περιπτώσεις, επιβλήθηκαν άλλωστε απλώς χρηματικές ποινές μικρού ύψους.
- 26 Όσον αφορά το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80, το οποίο αφορά το προδικαστικό ερώτημα, η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβήτησε, κατά την επ'

ακροατηρίου συζήτησης, ότι ο Τούρκος υπήκοος που βρίσκεται στην κατάσταση του S. Ergat έχει κατ' αρχήν την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου, με το σκεπτικό ότι ο S. Ergat, κατά την ημερομηνία κατά την οποία υπέβαλε την αίτηση παρατάσεως της ισχύος της άδειάς του διαμονής, ήταν ενήλικος και ζούσε στη Γερμανία ανεξάρτητα από τους γονείς του.

- 27 Συναφώς αρκεί να τονιστεί ότι δεν αμφισβητείται στην υπόθεση τής κύριας δίκης ότι στον S. Ergat χορηγήθηκε, όταν ήταν οκτώ ετών, η άδεια να έλθει στη Γερμανία στους γονείς του, οι οποίοι απασχολούνταν νομίμως ως μισθωτοί στη χώρα αυτή, πράγμα που σημαίνει ότι ο S. Ergat πρέπει να θεωρηθεί μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς το αιτούν δικαστήριο θεωρεί δεδομένο ότι ο S. Ergat αποτελούσε μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας του κράτους μέλους υποδοχής.
- 28 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τη λήξη της ισχύος της τελευταίας άδειάς του διαμονής τον Ιούνιο του 1991, ο S. Ergat, στον οποίο είχε χορηγηθεί δικαίωμα διαμονής στη Γερμανία προς τον σκοπό συμβίωσης με την οικογένειά του, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80, είχε διαμείνει νομίμως εντός του εδάφους του κράτους μέλους αυτού επί δεκαπέντε και πλέον έτη και η νομική κατάστασή του ήταν σταθερή και όχι επισφαλής.
- 29 Το γεγονός ότι ο S. Ergat ζήτησε τρεις φορές, στο διάστημα μεταξύ 1985 και 1989, την παράταση της ισχύος της προσωρινής άδειάς του διαμονής μετά τη λήξη της ισχύος της, πράγμα που σημαίνει ότι δεν κατείχε ισχύουσα άδεια διαμονής για ορισμένα βραχεία χρονικά διαστήματα, δεν έχει, εν πάση περιπτώσει, καμία σημασία συναφώς, εφόσον οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής δεν αμφισβήτησαν για τον λόγο αυτό τη νομιμότητα της διαμονής του ενδιαφερομένου στο εθνικό έδαφος, αλλά, αντιθέτως, του χορηγούσαν κάθε φορά νέα άδεια διαμονής (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 17ης Απριλίου 1997, C-351/95, Kadiman, Συλλογή 1997, σ. I-2133, σκέψη 54, και της 30ής Σεπτεμβρίου 1997, C-98/96, Ertanir, Συλλογή 1997, σ. I-5179, σκέψη 69).

- 30 Εφόσον επομένως ο S. Ergat διέμεινε στη Γερμανία νομίμως επί πέντε και πλέον συναπτά έτη, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, δυνάμει του οποίου έχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έμμισθη δραστηριότητα εντός του κράτους μέλους υποδοχής.
- 31 Εξάλλου, ο ενδιαφερόμενος έκανε χρήση της ευχέρειάς του αυτής, αφού από το 1983 παρέσχε, με ορισμένες διακοπές, εξαρτημένη εργασία για την οποία είχε άδεια εργασίας. Από το 1989 ο S. Ergat κατέχει άδεια εργασίας που δεν υπόκειται σε κανένα χρονικό περιορισμό ούτε σε οποιοδήποτε άλλο όρο.
- 32 Οι αρμόδιες γερμανικές αρχές φρονούν εντούτοις ότι ορθώς απέρριψαν την αίτηση παρατάσεως της ισχύος της τελευταίας άδειας προσωρινής διαμονής του S. Ergat, διότι ο ενδιαφερόμενος δεν διέμενε πλέον νομίμως εντός του κράτους μέλους υποδοχής, υπό την έννοια του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, αφού είχε ζητήσει την παράταση αυτή 26 ημέρες μετά τη λήξη της ισχύος της άδειάς του.
- 33 Υπό τις συνθήκες αυτές, το προδικαστικό ερώτημα έχει την έννοια ότι θέτει κατ' ουσία το ζήτημα αν ο Τούρκος υπήκοος, στον οποίο επιτράπηκε να εισέλθει σε κράτος μέλος ως μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζόμενου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας του κράτους αυτού και ο οποίος διέμεινε στο κράτος αυτό νομίμως επί διάστημα μεγαλύτερο της πενταετίας και παρέσχε νομίμως εργασία, με ορισμένες διακοπές, σε διάφορους εργοδότες εντός του κράτους αυτού, χάνει τα δικαιώματα που του παρέχει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, και συγκεκριμένα το δικαίωμα για παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής εντός του κράτους μέλους υποδοχής, αν η ισχύς της άδειάς του διαμονής είχε λήξει κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως παρατάσεως της ισχύος της, η οποία απορρίφθηκε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.
- 34 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει καταρχάς να υπομνηστεί ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της

αποφάσεως 1/80 παράγει άμεσο αποτέλεσμα εντός των κρατών μελών, οπότε οι Τούρκοι υπήκοοι που πληρούν τις προϋποθέσεις του μπορούν να επικαλούνται απευθείας τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζει η διάταξη αυτή· ειδικότερα, έχουν το δικαίωμα, βάσει της πρώτης περιπτώσεως της διατάξεως αυτής, να αποδέχονται, υπό την επιρύλαξη της αποδοτέας στους εργαζομένους των κρατών μελών προτεραιότητας, οποιαδήποτε προσφορά εργασίας εφόσον διαμένουν νομίμως στο κράτος μέλος υποδοχής τουλάχιστον από τριετίας, ενώ, βάσει της δεύτερης περιπτώσεως, έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έμμισθη δραστηριότητα της επιλογής τους, εφόσον διαμένουν νομίμως εντός του κράτους αυτού τουλάχιστον από πενταετίας (προπαρατεθείσα απόφαση Kadiman, σκέψεις 27 και 28).

35 Εξάλλου, το Δικαστήριο δέχθηκε επίσης ότι το εν λόγω άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, προβλέπει το δικαίωμα των μελών της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου που είναι ενταγμένος στη νόμιμη αγορά εργασίας κράτους μέλους να παρέχουν μισθωτή εργασία αφού έχουν διαμείνει νομίμως στο κράτος αυτό επί ορισμένο χρονικό διάστημα, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την αρμοδιότητα του συγκεκριμένου κράτους μέλους ως προς την παροχή στους ενδιαφερομένους της άδειας να εισέλθουν στο έδαφός του για να ζήσουν μαζί με τον Τούρκο εργαζόμενο που εργάζεται νομίμως εντός του κράτους αυτού και ως προς τη ρύθμιση της διαμονής τους μέχρις ότου αποκτήσουν το δικαίωμα αποδοχής οποιασδήποτε προσφοράς εργασίας (προπαρατεθείσα απόφαση Kadiman, σκέψεις 32 και 51).

36 Το Δικαστήριο κατέληξε ότι, κατά το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80, αφού η είσοδος του μέλους της οικογένειας στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής επιτράπηκε προκειμένου το μέλος αυτό να συμβιώσει με την οικογένειά του, απαιτείται η συμβίωση αυτή να εκδηλωθεί επί ένα χρονικό διάστημα με την πραγματική συγκατοίκηση και συμβίωση με τον εργαζόμενο, η οποία πρέπει να διαρκέσει μέχρις ότου ο ενδιαφερόμενος πληροί ο ίδιος τις προϋποθέσεις προσβάσεως στην αγορά εργασίας του κράτους αυτού (προπαρατεθείσα απόφαση Kadiman, σκέψεις 33, 37 και 40).

37 Κατόπιν αυτών, το Δικαστήριο ερμήνευσε την απόφαση 1/80 υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύει καταρχήν στις αρχές κράτους μέλους να εξαρτούν την παράταση της ισχύος της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου από την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος συμβιώνει πράγματι με τον εν λόγω εργαζόμενο καθ' όλη τη διάρκεια της τριετίας που προβλέπει η πρώτη περίπτωση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 7 της εν λόγω αποφάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Kadiman, σκέψεις 41 και 44).

- 38 Η λογική συνέπεια πάντως της προπαρατεθείσας αποφάσεως Kadiman είναι ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν πλέον να επιβάλλουν όρους ως προς τη διαμονή μελών της οικογένειας Τούρκου εργαζομένου πέραν της εν λόγω τριετίας.
- 39 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση του Τούρκου μετανάστη ο οποίος πληροί, όπως ο S. Ergat, τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80.
- 40 Κατά συνέπεια, τουλάχιστον αφότου ο Τούρκος υπήκοος τον οποίο αφορά το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, έχει αποκτήσει, κατόπιν πενταετούς νόμιμης διαμονής λόγω οικογενειακής συμβιώσεως με τον εργαζόμενο, το δικαίωμα ελεύθερης προσβάσεως στην αγορά εργασίας του κράτους μέλους υποδοχής σύμφωνα με τη δεύτερη περίπτωση της εν λόγω διατάξεως, όχι μόνον ο ενδιαφερόμενος αντλεί απευθείας από την απόφαση 1/80, λόγω του άμεσου αποτελέσματος της ανωτέρω διατάξεως, ατομικό δικαίωμα ως προς την εργασία, αλλ' επιπλέον η πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος αυτού προϋποθέτει κατ' ανάγκη την ύπαρξη αντίστοιχου δικαιώματος διαμονής, το οποίο επίσης στηρίζεται στο κοινοτικό δίκαιο και είναι ανεξάρτητο από το αν εξακολουθούν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις κτήσεως των εν λόγω δικαιωμάτων (βλ. κατ' αναλογία, όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, τις αποφάσεις της 20ής Σεπτεμβρίου 1990, C-192/89, Sevince, Συλλογή 1990, σ. I-3461, σκέψεις 29 και 31, και της 23ης Ιανουαρίου 1997, C-171/95, Tetik, Συλλογή 1997, σ. I-329, σκέψεις 26, 30 και 31· όσον αφορά το άρθρο 7, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80, τις αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-355/93, Eroglu, Συλλογή 1994, σ. I-5113, σκέψη 20, και της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-210/97, Akman, Συλλογή 1998, σ. I-7519, σκέψη 24).
- 41 Συγκεκριμένα, το ανεπιφύλακτο δικαίωμα προσβάσεως του ενδιαφερομένου σε οποιαδήποτε δραστηριότητα της ελεύθερης επιλογής του, χωρίς μάλιστα να μπορεί να του αντιταχθεί η προτεραιότητα των εργαζομένων των κρατών μελών, δικαίωμα που προβλέπεται από το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, θα καθίστατο κενό περιεχομένου, αν οι αρμόδιες εθνικές αρχές είχαν τη δυνατότητα να επιβάλλουν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, όρους ή περιορισμούς στην άσκηση των συγκεκριμένων δικαιωμάτων που παρέχονται στον Τούρκο μετανάστη απευθείας από την απόφαση 1/80 (βλ., μεταξύ άλλων ανάλογων αποφάσεων, την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1997, C-36/96, Günaydin, Συλλογή 1997, σ. I-5143, σκέψεις 37 έως 39 και 50).

- 42 Μολονότι τα κράτη μέλη, κατά το παρόν στάδιο της εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, εξακολουθούν να έχουν την αρμοδιότητα να ρυθμίζουν τόσο την είσοδο στο έδαφός τους των μελών των οικογενειών των Τούρκων εργαζομένων όσο και τις προϋποθέσεις της διαμονής τους κατά την αρχική τριετία, πριν δηλαδή αποκτήσει ο ενδιαφερόμενος το δικαίωμα να αποδέχεται οποιαδήποτε προσφορά εργασίας, τα κράτη αυτά δεν διαθέτουν πλέον την ευχέρεια θεσπίσεως μέτρων σχετικά με τη διαμονή που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει ρητά η απόφαση 1/80 στον ενδιαφερόμενο που πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις και ο οποίος συνεπώς είναι ήδη νομίμως ενταγμένος στο κράτος μέλος υποδοχής, δεδομένου ότι το δικαίωμα διαμονής αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την πρόσβαση σε οποιαδήποτε μισθωτή εργασία και για την άσκηση της εργασίας αυτής (βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Eroglu, σκέψη 20).
- 43 Ο σκοπός της αποφάσεως 1/80, δηλαδή η βελτίωση, στον κοινωνικό τομέα, του καθεστώτος που προβλέπεται για τους εργαζομένους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ενόψει της σταδιακής επιτεύξεως της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων (βλ., ως τελευταία απόφαση, την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 1998, C-1/97, Birden, Συλλογή 1998, σ. I-7747, σκέψη 52), δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί, αν οι επιβαλλόμενοι από κράτος μέλος περιορισμοί, κυρίως όσον αφορά τη διαμονή, μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα να στερούν από τον ενδιαφερόμενο τα δικαιώματα που του παρέχει ανεπιφύλακτα το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, και μάλιστα όταν το αποτέλεσμα αυτό επέρχεται κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα, χάρη στην ελεύθερη πρόσβαση σε εργασία της επιλογής του, να ενταχθεί μόνιμα στο κράτος μέλος υποδοχής.
- 44 Η ορθότητα της ερμηνείας αυτής επιβεβαιώνεται εξάλλου από την προπαρατεθείσα απόφαση Akman. Με την εν λόγω απόφαση, που αφορούσε το άρθρο 7, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως 1/80, το οποίο ρυθμίζει το δικαίωμα ελεύθερης προσβάσεως στην εργασία των τέκνων των Τούρκων εργαζομένων εντός του κράτους μέλους στο οποίο έχουν ολοκληρώσει την επαγγελματική τους εκπαίδευση, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, εφόσον το τέκνο έχει περατώσει τις σπουδές του και αποκτά το απνευμόμενο απευθείας από την απόφαση 1/80 δικαίωμα προσβάσεως στην αγορά εργασίας του κράτους μέλους υποδοχής και δικαιούται επομένως να λάβει προς τούτο άδεια διαμονής, δεν είναι απαραίτητο να εξακολουθεί ο γονέας του τέκνου αυτού να εργάζεται ή να διαμένει στο έδαφος του εν λόγω κράτους, εφόσον εργάστηκε νομίμως στο παρελθόν στο έδαφος του κράτους αυτού επί τρία τουλάχιστον έτη.
- 45 Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό το δικαίωμα διαμονής, ως συνακόλουθο του δικαιώματος προσβάσεως στην αγορά εργασίας και πραγματικής παροχής εργασίας, δεν είναι απεριορίστο.

- 46 Πρώτον, το άρθρο 14, παράγραφος 1, της αποφάσεως 1/80 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιβάλλουν, σε ορισμένες κατ' ιδίαν περιπτώσεις και εφόσον συντρέχει εύλογος λόγος, περιορισμούς στην παρουσία του Τούρκου μετανάστη στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής, εφόσον ο μετανάστης αυτός συνιστά, λόγω της ατομικής συμπεριφοράς του, πραγματικό και σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.
- 47 Το αιτούν δικαστήριο έχει διαπιστώσει πάντως ότι, στην υπόθεση που αφορά η κύρια δίκη, η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει την παράταση της ισχύος της άδειας διαμονής του S. Ergat.
- 48 Δεύτερον, το μέλος της οικογένειας στο οποίο επιτράπηκε νομοτύπως να έλθει να συμβιώσει με τον Τούρκο εργαζόμενο εντός κράτους μέλους, αλλά το οποίο αναχωρεί από το έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής για σημαντικό χρονικό διάστημα χωρίς να συντρέχουν θεμιτοί λόγοι (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση Kadiman, σκέψη 48), παύει κατ' αρχήν να υπάγεται στο ευνοϊκό νομικό καθεστώς στο οποίο είχε υπαχθεί βάσει του άρθρου 7, πρώτο εδάφιο.
- 49 Από τα ανωτέρω συνάγεται, πρώτον, ότι οι αρχές του οικείου κράτους μέλους μπορούν να απαιτήσουν από τον ενδιαφερόμενο να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί αργότερα να επανεγκατασταθεί στο εν λόγω κράτος, νέα αίτηση, προκειμένου να του επιτραπεί είτε να έλθει να συμβιώσει με τον Τούρκο εργαζόμενο, εφόσον εξακολουθεί να εξαρτάται από αυτόν, είτε να εισέλθει στο κράτος αυτό για να εργαστεί βάσει του άρθρου 6 της αποφάσεως 1/80.
- 50 Δεύτερον, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, το μέλος της οικογένειας που προτίθεται να ασκήσει τα δικαιώματα εργασίας που του παρέχει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, χωρίς να κατέχει ισχύουσα άδεια διαμονής, φέρει κατ' αρχήν το βάρος να αποδείξει, με οποιοδήποτε μέσο, ότι παρέμεινε εντός του εδάφους του κράτους μέλους υποδοχής ή ότι αναχώρησε από το κράτος αυτό για θεμιτούς μόνο λόγους.

- 51 Όσον αφορά την επιστροφή του S. Ergat στην Τουρκία τον Αύγουστο του 1992 και την παραμονή του στη χώρα αυτή επί ένα περίπου έτος, επιβάλλεται πάντως η διαπίστωση ότι, πέραν του ότι το γεγονός αυτό, το οποίο είναι μεταγενέστερο της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως παρατάσεως της ισχύος της άδειας διαμονής, δεν μπορεί εν πάση περιπτώσει να αιτιολογήσει βασίμως την απόρριψή της και ότι συνεπώς δεν είναι αναγκαίο να τεθεί το ερώτημα κατά πόσον ο ενδιαφερόμενος αναχώρησε εκουσίως ή λόγω της απειλής της απελάσεώς του, είναι αναμφισβήτητο ότι οι αρμόδιες γερμανικές αρχές δεν έθεσαν ως προϋπόθεση της επανόδου του στη Γερμανία τη χορήγηση νέας άδειας εισόδου στο γερμανικό έδαφος, οπότε ο S. Ergat άρχισε νομίμως να εργάζεται σε νέα θέση απασχολήσεως βάσει της άδειας εργασίας αορίστου χρόνου, η οποία του είχε χορηγηθεί το 1989.
- 52 Όσον αφορά ειδικότερα μια περίπτωση όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη και στην οποία το κράτος μέλος υποδοχής αρνήθηκε να παρατείνει την ισχύ της προσωρινής άδειας διαμονής ενός Τούρκου υπηκόου, με την αιτιολογία ότι ο Τούρκος αυτός υπήκοος είχε παύσει, επί ορισμένο χρονικό διάστημα, να είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας διαμονής, δεν αμφισβητείται ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να απαιτούν από τους ευρισκόμενους στο έδαφός τους αλλοδαπούς αφενός να κατέχουν ισχύουσα άδεια διαμονής και αφετέρου να υποβάλλουν εγκαίρως, εφόσον η ισχύς της άδειας αυτής είναι περιορισμένης διάρκειας, αίτηση παρατάσεως της ισχύος της.
- 53 Οι υποχρεώσεις αυτές, οι οποίες βαρύνουν συνεπώς τους αλλοδαπούς, εξυπηρετούν βασικά ορισμένες επιτακτικές ανάγκες που είναι σύμφυτες προς τη λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών.
- 54 Πράγματι, το κοινοτικό δίκαιο δεν έχει εξαφανίσει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου οι εθνικές αρχές να γνωρίζουν επακριβώς τις κινήσεις πληθυσμών που αφορούν το έδαφός τους (βλ., ως ανάλογη απόφαση, την απόφαση της 7ης Ιουλίου 1976, 118/75, Watson και Belmann, Συλλογή τόμος 1976, σ. 425, σκέψη 17).
- 55 Επιπλέον, τα κράτη μέλη εξακολουθούν κατ' αρχήν να είναι αρμόδια για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεως των υποχρεώσεων αυτών.

- 56 Συναφώς, από πάγια νομολογία που αφορά τη μη τήρηση των διατυπώσεων που απαιτούνται για την αναγνώριση του δικαιώματος διαμονής ενός ατόμου που προστατεύεται από το κοινοτικό δίκαιο προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν μιν να επιβάλλουν για την παράβαση των σχετικών υποχρεώσεων κυρώσεις ανάλογες εκείνων που επιβάλλονται για εθνικές παραβάσεις μικρότερης σημασίας, δεν επιτρέπεται όμως να επιβάλλουν δυσανάλογα βαριές κυρώσεις οι οποίες να παρεμποδίζουν την άσκηση αυτού του δικαιώματος διαμονής (βλ., ως ανάλογες αποφάσεις, τις αποφάσεις της 3ης Ιουλίου 1980, 157/79, Pieck, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 423, σκέψη 19, και της 12ης Δεκεμβρίου 1989, C-265/88, Messner, Συλλογή 1989, σ. 4209, σκέψη 14).
- 57 Τούτο συμβαίνει ιδίως με την επιβολή της ποινής φυλακίσεως και, κατά μείζονα λόγο, με την απέλαση, η οποία αναιρεί αυτό τούτο το δικαίωμα διαμονής που παρέχει και εγγυάται η απόφαση 1/80 (βλ., κατ' αναλογία, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Watson και Belmann, σκέψη 20, Pieck, σκέψη 19, και Messner, σκέψη 14).
- 58 Όπως προκύπτει ήδη από τις σκέψεις 40 έως 43 της παρούσας αποφάσεως, τα κράτη μέλη δεν έχουν, αντίθετα, την εξουσία να περιορίζουν το δικαίωμα ελεύθερης προσβάσεως του Τούρκου υπηκόου σε οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, το οποίο του παρέχεται από το κοινοτικό δίκαιο, και το συνακόλουθο δικαίωμά του να διαμένει προς τούτο εντός του εδάφους του κράτους μέλους υποδοχής, αρνούμενα να παρατείνουν την ισχύ της άδειας διαμονής του ενδιαφερομένου με το αιτιολογικό ότι η αίτησή του υποβλήθηκε εκπρόθεσμα.
- 59 Όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί ότι δεν αμφισβητείται ότι ο S. Ergat πληροί όλες τις προϋποθέσεις κτήσεως των δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80.
- 60 Επισημαίνεται στη συνέχεια ότι η κατάσταση του ενδιαφερομένου κατά τη λήξη της ισχύος της τελευταίας άδειάς του διαμονής ήταν σταθερή και όχι επισφαλής και ότι η παράταση της ισχύος της άδειας αυτής θα είχε εγκριθεί χωρίς κανένα πρόβλημα, αν η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί εμπροθέσμως.

- 61 Τέλος, πρέπει να προστεθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η χορήγηση άδειας διαμονής δεν συνιστά το θεμέλιο του δικαιώματος διαμονής, το οποίο παρέχεται απευθείας από την απόφαση 1/80, ανεξάρτητα από το αν οι αρχές του κράτους μέλους υποδοχής χορηγούν το συγκεκριμένο αυτό έγγραφο, το οποίο απλώς πιστοποιεί την ύπαρξη του εν λόγω δικαιώματος.
- 62 Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η άδεια διαμονής δεν έχει, όσον αφορά την παροχή του δικαιώματος διαμονής, παρά μόνο αναγνωριστική και αποδεικτική αξία (βλ. συναφώς την απόφαση της 6ης Ιουνίου 1995, C-434/93, *Bozkurt*, Συλλογή 1995, σ. I-1475, σκέψεις 29 και 30, και τις προπαρατεθείσες αποφάσεις *Günaydin*, σκέψη 49, *Ertanir*, σκέψη 55, και *Birden*, σκέψη 65).
- 63 Υπό τις συνθήκες αυτές, το εν λόγω έγγραφο δεν μπορεί να εξομοιωθεί, όσον αφορά τους αλλοδαπούς οι οποίοι έλκουν δικαιώματα από την απόφαση 1/80, με άδεια διαμονής για τη χορήγηση της οποίας οι εθνικές αρχές έχουν διακριτική εξουσία, όπως είναι η άδεια διαμονής που προβλέπεται γενικά για τους αλλοδαπούς (βλ., ως ανάλογη απόφαση, την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1977, 8/77, *Sagulo κ.λπ.*, Συλλογή τόμος 1977, σ. 441, σκέψη 8).
- 64 Το γεγονός ότι οι διαδοχικές άδειες διαμονής του S. Ergat του χορηγήθηκαν για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα δεν έχει συνεπώς καμία σημασία.
- 65 Κατά συνέπεια, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν ίσχυε πλέον η άδεια διαμονής του S. Ergat δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί από τις αρχές του κράτους μέλους υποδοχής ως περίοδος μη νόμιμης διαμονής ή κατοικίας, η οποία μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του δικαιώματος διαμονής που του παρείχε απευθείας η απόφαση 1/80, πράγμα που σημαίνει ότι ο ενδιαφερόμενος

μπορεί να εξακολουθήσει να ασκεί το δικαίωμά του για ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έμμοσθη δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της εν λόγω αποφάσεως.

66 Όπως υποστήριξε η Γαλλική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία θα προσέκρουε, ούτως ή άλλως, στο γεγονός ότι ο S. Ergat ήταν κάτοχος άδειας εργασίας αορίστου χρόνου από το 1989.

67 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο Τούρκος υπήκοος, στον οποίο επιτράπηκε να εισέλθει σε κράτος μέλος ως μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζόμενου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας του κράτους αυτού και ο οποίος διέμεινε στο κράτος αυτό νομίμως επί διάστημα μεγαλύτερο της πενταετίας και παρέσχε νομίμως εργασία, με ορισμένες διακοπές, σε διάφορους εργοδότες εντός του κράτους αυτού, δεν χάνει τα δικαιώματα που του παρέχει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, και συγκεκριμένα το δικαίωμα για παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής εντός του κράτους μέλους υποδοχής, έστω και αν η ισχύς της άδειάς του διαμονής είχε λήξει κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως περί παρατάσεως της ισχύος της, η οποία απορρίφθηκε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Επί των δικαστικών εξόδων

68 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική και η Γαλλική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 15ης Ιουλίου 1997 το Bundesverwaltungsgericht, αποφαινεται:

Ο Τούρκος υπήκοος, στον οποίο επιτράπηκε να εισέλθει σε κράτος μέλος ως μέλος της οικογένειας Τούρκου εργαζόμενου ενταγμένου στη νόμιμη αγορά εργασίας του κράτους αυτού και ο οποίος διέμεινε στο κράτος αυτό νομίμως επί διάστημα μεγαλύτερο της πενταετίας και παρέσχε νομίμως εργασία, με ορισμένες διακοπές, σε διάφορους εργοδότες εντός του κράτους αυτού, δεν χάνει τα δικαιώματα που του παρέχει το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως 1/80, της 19ης Σεπτεμβρίου 1980, σχετικά με την προώθηση της συνδέσεως, την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο Συνδέσεως που συστάθηκε με τη Συμφωνία Συνδέσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Τουρκίας, και συγκεκριμένα το δικαίωμα για παράταση της ισχύος της άδειάς του διαμονής εντός του κράτους μέλους υποδοχής, έστω και αν η ισχύς της άδειάς του διαμονής είχε λήξει κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως περί παρατάσεως της ισχύος της, η οποία απορρίφθηκε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Schintgen

Kapteyn

Hirsch

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαρτίου 2000.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass

J. C. Moitinho de Almeida